

การพัฒนาแบบวัดคุณลักษณะด้านจริยธรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

นายวุฒิชัย ฉายวงศ์ศรีสุข

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาวิจัยการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2536

ISBN 974-583-431-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

019498

11-188-1229

A DEVELOPMENT OF MORAL CHARACTERISTICS SCALE FOR
PRATHOM SUKSA SIX STUDENTS

Mr. Wutichai Chayvongsrisk

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Research
Graduate School
Chulalongkorn University

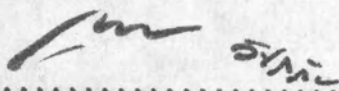
1993

ISBN 974-583-431-9

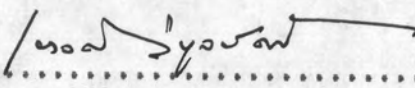
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การพัฒนาแบบวัดคุณลักษณะด้านจริยธรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โดย นายวุฒิชัย ฉายวงศ์ศรีสุข
ภาควิชา ศึกษาศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวิวัฒน์ ปิตยานนท์

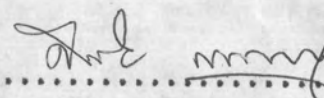
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต ของการศึกษามหาบัณฑิต

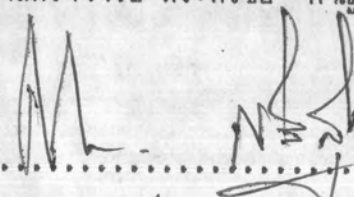

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัญ)

คณะกรรมการการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เยาวดี วิบูลย์ศรี)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวิวัฒน์ ปิตยานนท์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย กาญจนวาลี)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดิเรก ศรีสุข)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ผู้วิจัย ฉายวงศ์ศรีสุข : การพัฒนาแบบวัดคุณลักษณะด้านจริยธรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (A Development of Moral Characteristics Scale for Prathom Suksa six Students) อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์, 222 หน้า. ISBM 974-583-431-9

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแบบวัดคุณลักษณะด้านจริยธรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในห้าด้านด้วยกัน ได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์ ความมีระเบียบวินัย ความอดทน ความเชื่อมั่นในตนเอง และความรับผิดชอบ ตัวอย่างประชากรที่ใช้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2536 ของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 999 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย แบบวัดคุณลักษณะด้านจริยธรรมที่สร้างเป็นรูปแบบสถานการณ์จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลาตอบทั้งหมด 60 นาที

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ค่าความเที่ยงของแบบวัด โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา พบว่าอยู่ระหว่าง 0.486 ถึง 0.644
2. อำนาจจำแนกรายข้อ จากเทคนิค 25 เปอร์เซนต์ พบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความตรงตามสภาพหาโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนที่ได้จากการสอบกับคะแนนที่ได้จากการประเมินของครูประจำชั้น พบว่า มีความตรงตามสภาพสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน ความตรงเชิงจำแนก ทดสอบด้วยสถิติ t-test พบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความตรงเชิงโครงสร้างทุกด้าน

ภาควิชา ศึกษาศาสตร์
สาขาวิชา การวัดและประเมินผลการศึกษา
ปีการศึกษา 2536

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

##C440312 : MAJOR EDUCATIONAL MEASUREMENT AND EVALUATION
KEY WORD: DEVELOPMENT/MORAL CHARACTERISTICS SCALE/PRATHOM SUKSA SIX

WUTICHAJ CHAYVONGSRISUK : A DEVELOPMENT OF MORAL CHARACTERISTICS
SCALE FOR PRATHOM SUKSA SIX STUDENTS. THESIS ADVISOR : ASST.PROF. TAWEEWAT
PITAYANON, PH.D. 222 PP. ISBN 974-583-431-9

The purpose of this research was to construct the moral characteristics scale for Prathom suksa six students in five parts, namely, honesty, discipline, tolerance, self-confidence, and responsibility. The subjects used in this research, obtained by using the simple random sampling technique, were 999 Prathom suksa six students of the academic year 1993 from the primary school under the Office of Metropolitan Primary Education in Bangkok Metropolitan. The scale consisted of situation type amount to 30 items. Time to complete the scale was 60 minutes.

The results were as follows:

1. The reliability coefficient, calculated by the alpha coefficient were found as high as 0.486 to 0.644.
2. The power of discrimination according to the 25% technique was statistically significance at .05 level.
3. The concurrent validity of the scale determined by coefficient correlation between the scores obtained from the scale and from homeroom teacher's evaluation were statistically significance at .01 level for all parts. The discriminant validity was also statistically significance at .01 level, and the construct validity was found as well.

ภาควิชา..... ศึกษาศาสตร์

สาขาวิชา..... การวัดและประเมินผลการศึกษา

ปีการศึกษา..... 2536

ลายมือชื่อนิสิต..... *gul amf.*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *in*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... -

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัยจนสามารถนำความรู้ที่ได้รับมาทำการวิจัยในครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกทราบบ้างในความกรุณาปราณีที่ได้รับจากท่านอาจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้สละเวลาให้คำแนะนำและข้อแก้ไขต่างๆ ในการทำวิจัยครั้งนี้ด้วยดีมาตลอด

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ ของ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร, ผู้อำนวยการ ครู และ นักเรียน ของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มให้ข้อมูล ที่ได้อนุเคราะห์เรื่องความสะดวกและการเก็บรวบรวมข้อมูล มา ณ โอกาสนี้ด้วย และ ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญ ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าในการช่วยตรวจและให้คำแนะนำในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือในการทำวิจัยครั้งนี้

ท้ายนี้ผู้วิจัยจะนำความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาครั้งนี้กลับไปพัฒนาการศึกษาและเยาวชน ซึ่งเป็นกำลังของชาติ ให้มีคุณสมบัติตรงตามความต้องการของสังคมต่อไป

วุฒิชัย ฉายวงศ์ศรีสุข

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	5
คำจำกัดความ.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
ความหมายของคำว่าจริยธรรม.....	9
ทฤษฎีพัฒนาการบุคลิกภาพทางจริยธรรมและระดับขั้นความรู้สึกล.....	10
คุณลักษณะด้านจริยธรรม.....	14
ความหมายและพฤติกรรมที่แสดงถึงความซื่อสัตย์.....	17
ความหมายและพฤติกรรมที่แสดงถึงความมีระเบียบวินัย.....	19
ความหมายและพฤติกรรมที่แสดงถึงความอดทน.....	20
ความหมายและพฤติกรรมที่แสดงถึงความเชื่อมั่นในตนเอง.....	22
ความหมายและพฤติกรรมที่แสดงถึงความรับผิดชอบ.....	24
การสร้างเครื่องมือวัดลักษณะผู้เรียน.....	25
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	28

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	29
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	29
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	40
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	69
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
แบบวัดคุณลักษณะด้านจริยธรรม.....	79
แบบประเมินพฤติกรรมคุณลักษณะด้านจริยธรรม.....	151
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	153
รายการอ้างอิง.....	165
ภาคผนวก.....	170
ประวัติผู้เขียน.....	222

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนโรงเรียนและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2536 จำแนกตามกลุ่มโรงเรียน..	36
2	จำนวนกลุ่มตัวอย่างและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย.....	37
3	รายชื่อโรงเรียนและจำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย.....	39
4	โครงสร้างจำนวนข้อความของคุณลักษณะด้านจริยธรรมแต่ละด้าน.....	44
5	พฤติกรรมย่อยของคุณลักษณะด้านจริยธรรมห้าด้าน.....	47
6	ระยะเวลาที่ทำแบบวัดเสร็จ.....	79
7	ค่า t และค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมของการพัฒนาแบบวัด ครั้งที่ 2 ด้านความซื่อสัตย์.....	81
8	ค่า t และค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมของการพัฒนาแบบวัด ครั้งที่ 2 ด้านความมีระเบียบวินัย.....	83
9	ค่า t และค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมของการพัฒนาแบบวัด ครั้งที่ 2 ด้านความอดทน.....	85
10	ค่า t และค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมของการพัฒนาแบบวัด ครั้งที่ 2 ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง.....	87
11	ค่า t และค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมของการพัฒนาแบบวัด ครั้งที่ 2 ความรับผิดชอบ.....	88
12	ค่า t และ สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวม ทั้งฉบับ.....	91
13	ค่า t และค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมของการพัฒนาแบบวัด ครั้งที่ 3 ความซื่อสัตย์.....	94

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
14	ค่า t และค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมของการพัฒนาแบบวัด ครั้งที่ 3 ความมีระเบียบวินัย.....	96
15	ค่า t และค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมของการพัฒนาแบบวัด ครั้งที่ 3 ความอดทน.....	98
16	ค่า t และค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมของการพัฒนาแบบวัด ครั้งที่ 3 ความเชื่อมั่นในตนเอง.....	100
17	ค่า t และค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมของการพัฒนาแบบวัด ครั้งที่ 3 ความรับผิดชอบ.....	102
18	ค่า t และ สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวม ทั้งฉบับ ครั้งที่ 3.....	104
19	ค่าสถิติภาคบรรยาย.....	106
20	ค่า t และค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมของการพัฒนาแบบวัด ครั้งที่ 4 ความซื่อสัตย์.....	114
21	ค่า t และค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมของการพัฒนาแบบวัด ครั้งที่ 4 ความมีระเบียบวินัย.....	116
22	ค่า t และค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมของการพัฒนาแบบวัด ครั้งที่ 4 ความอดทน.....	118
23	ค่า t และค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมของการพัฒนาแบบวัด ครั้งที่ 4 ความเชื่อมั่นในตนเอง.....	120
24	ค่า t และค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมของการพัฒนาแบบวัด ครั้งที่ 4 ความรับผิดชอบ.....	122
25	ค่า t และ สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวม ทั้งฉบับ ครั้งที่ 4.....	124
26	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยง.....	126
27	ตัวประกอบด้านความซื่อสัตย์.....	127

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
28	ตัวประกอบด้านความมีระเบียบวินัย.....	130
29	ตัวประกอบด้านความอดทน.....	133
30	ตัวประกอบด้านความเชื่อมั่นในตนเอง.....	136
31	ตัวประกอบด้านความรับผิดชอบ.....	139
32	ค่าสหสัมพันธ์ของความตรงตามสภาพ.....	142
33	คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ค่า t.....	143
34	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างแบบวัดสถานการณ์ข้อความกับรูปภาพ.....	144
35	เปอร์เซ็นต์ไทล์	145
36	ค่าสัมประสิทธิ์ของแบบประเมินพฤติกรรม.....	152
37	จำนวนตัวประกอบที่สำคัญ.....	161

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
1	การดำเนินการสร้างและพัฒนาแบบวัด.....	41
2	ลักษณะพฤติกรรมที่เป็นองค์ประกอบของคุณลักษณะด้านจริยธรรมในแต่ละด้าน....	43
3	การสร้างข้อกระทบ.....	59
4	ข้อความพฤติกรรมที่เป็นองค์ประกอบของข้อกระทบ.....	61
5	รูปแบบข้อกระทบของแบบวัด.....	63
6	การแจกแจงความถี่ของคะแนนด้านความซื่อสัตย์.....	108
7	การแจกแจงความถี่ของคะแนนด้านความมีระเบียบวินัย.....	109
8	การแจกแจงความถี่ของคะแนนด้านความอดทน.....	110
9	การแจกแจงความถี่ของคะแนนด้านความเชื่อมั่นในตนเอง.....	111
10	การแจกแจงความถี่ของคะแนนด้านความรับผิดชอบ.....	112